

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/76/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3614200867
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3614200867.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v právnej veci navrhovateľa I., zastúpeného Q. proti odporkyňi Z., zastúpenej B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne J., zastúpeného B., o zaplatenie 1.709,28 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Partizánske, č.k. 3C/61/2014-63 zo dňa 09. septembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím rozsudkom uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 587,23 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku návrh zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil poukázaním na § 2 písm. a), b) a § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 11.05.2009 a § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 52 ods. 1 až 4 a § 52a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzal zo zistenia, že navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník uzavreli dňa 11.05.2009 Úverovú zmluvu na nákup tovaru v sume 215 Eur, ktorý úver nie je predmetom tohto konania. Zároveň v rovnakej zmluve uzavreli aj Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. (dohodnutý úverový rámec vo výške 497,91 Eur) a Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II. (dohodnutý úver formou kreditnej karty MasterCard s úverovým rámcom 497,71 Eur), ktoré sú súčasťou Hlavy 8 a Hlavy 13 Úverových zmluvných podmienok navrhovateľa, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere zo dňa 11.05.2009. Z prehľadu obrátov na úverovom účte, ktorý odporkyňa nespochybnila, vyplynulo, že postupne čerpala istinu úveru v sume 1.208,24 Eur a zaplatila sumu 601,01 Eur. Poslednú splátku v sume 20 Eur zaplatila dňa 15.08.2011. Predtým zaplatila splátku 20 Eur dňa 16.05.2011 a splátku 25 Eur dňa 15.04.2011. Uviedol, že medzi účastníkmi bolo sporné, či bola zachovaná písomná forma zmluvy o revolvingovom úvere, a či je zmluva platná z hľadiska v nej obsiahnutej vôle a jej prejavu. Podľa tvrdení navrhovateľa zmluva je platná a pre odporkyňu zrozumiteľná a dostatočne určitá, odporkyňa prejavila vôľu byť podmienkami zmluvy viazaná. Podľa tvrdení odporkyne zmluva je neplatná, lebo nemala vôľu ju uzavrieť, nevedela, že uzatvára zmluvu o revolvingovom úvere, myslela si, že uzatvára len zmluvu o spotrebiteľskom úvere na nákup tovaru a zmluva nemá povinnú písomnú formu. Súd posúdil platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, na podklade ktorej sa navrhovateľ domáha plnenia, s ohľadom na všetky okolnosti pri jej uzatváraní, ako aj s ohľadom na správanie účastníkov zmluvy po jej uzavretí a s prihliadnutím na tieto okolnosti dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je platná. Vychádzal z toho, že zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, preto musí byť zachovaná jej písomná forma. Navrhovateľ predložením zmluvy o úvere zo dňa 11.05.2009, vrátane Úverových zmluvných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, preukázal, že zmluva o revolvingovom

úvere bola uzavretá písomne. Pre zachovanie písomnej formy sa nevyžaduje, aby boli prejavy vôle súčasťou jednoliateho, súvislého textu, dokonca môžu byť prejavy vôle oboch zmluvných strán na rôznych listinách (s výnimkou zmluvy o prevode nehnuteľnosti). Úverovú zmluvu zo dňa 11.05.2009 a Úverové zmluvné podmienky navrhovateľa súd považuje za jednu listinu. Úverové zmluvné podmienky sú súčasťou zmluvy o úvere a zmluva o úvere obsahuje aj vyhlásenie, že klient uzatvára aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru v rozsahu uvedenom v úverových podmienkach. V konaní nie sú žiadne pochybnosti o tom, že by sa na úverovej zmluve nenachádzal podpis odporkyne. Zmluva o revolvingovom úvere teda má povinnú písomnú formu. Pokiaľ sa odporkyňa bránila, že nemala úmysel uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere, súd dospel k záveru, že odporkyňa túto skutočnosť nepreukázala. Zohľadnil tak nielen text zmluvy, ale najmä správanie odporkyne po uzavretí zmluvy o revolvingovom úvere. S odstupom času totiž nie je možné hodnotiť prejavenu vôľu inak, ako zo správania účastníkov právneho úkonu, pri ktorom bola vôľa prejavená, po vykonaní tohto prejavu. Považoval za nepochybné, že navrhovateľ odporkyni poskytol úverovú kartu a odporkyňa si túto kartu aktivovala. Aktiváciou karty a prvým čerpaním peňažných prostriedkov urobila zmluvu o revolvingovom úvere účinnou. Odporkyňa v prvých dvoch týždňoch po poskytnutí karty urobila z úverového účtu sedem výberov peňažných prostriedkov. Peňažné prostriedky jej neboli poskytnuté automaticky (v takom prípade by mohla byť v omyle ohľadom ich pôvodu), ale pre ich výber musela urobiť aktívne úkony v podobe aktivácie karty a výberov hotovosti z bankomatu. Z toho súd vyvodil záver, že odporkyňa nemala žiadne pochybnosti o tom, o aké prostriedky ide, kto jej ich poskytol a akým spôsobom. Odporkyňa nepreukázala, že by jej navrhovateľ uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere vnútil. Sama totiž urobila úkon smerujúci k účinnosti zmluvy o revolvingovom úvere (aktivácia karty). Ak by tento úkon neurobila, a ak by peňažné prostriedky z úverového účtu prostredníctvom bankomatu nečerpala, zmluva by nenadobudla účinnosť a jej by z nej nevznikli žiadne povinnosti. Vzal tiež do úvahy, že odporkyňa úver riadne splácala, a tak si musela byť vedomá, za akým účelom splátky navrhovateľovi platí, zvlášť, ak zaplatila spolu splátky v hodnote 621,01 Eur a splátky splácala v priebehu dvoch rokov (2010 až 2011). Jej tvrdenie, keď s odstupom času, v čase, keď je nepochybné v omeškaní so splátkami, tvrdí, že ona zmluvu o revolvingovom úvere nechcela uzavrieť, súd považuje za účelové, s úmyslom vyhnúť sa povinnosti zaplatiť svoj dlh navrhovateľovi. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že preskúmal aj, či zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované pre zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré bolo potrebné v zmluve uviesť. Zmluva nemohla obsahovať údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, ani o konečnej splatnosti, pretože to v čase jej uzavretia pre charakter zmluvy (úverový rámec, možnosť opätovného čerpania) neboli známe údaje. Dospel tak k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere, na podklade ktorej sa navrhovateľ domáha plnenia od odporkyne, je platná. Odporkyňa čerpala na úverovú istinu spolu sumu 1.208,24 Eur, v jednotlivých splátkach zaplatila sumu 621,01 Eur, preto súd odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 587,23 Eur. V konaní uplatnenú námietku premlčania za dôvodná nepovažoval. Premlčacia doba je v danom prípade 3-ročná a začala plynúť až zosplatením dlhu odporkyne, t. j. ku dňu 27.09.2011. Návrh na začatie konania bol podaný dňa 20.02.2014, čo je menej ako tri roky od začatia plynutia premlčacej doby. V prevyšujúcej časti však nárok navrhovateľa nie je dôvodný, nakoľko v časti predmetu konania, v ktorej sa navrhovateľ domáhal priznania príslušenstva pohľadávky, svoj nárok nepreukázal a dôkazné bremeno neunesol. O trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne. Nesúhlasili s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým bola odporkyni uložená povinnosť nahradiť navrhovateľovi sumu 587,23 Eur a s tým súvisiaci výrok o náhrade trov konania. Namietali, že rozhodnutie prvostupňového súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, na základe vykonaných dôkazov súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci. Uviedli, že pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere je platný právny úkon, nakoľko bola dodržaná jej písomná forma, pričom súd prihliadol aj na správanie účastníkov po uzavretí právneho úkonu, je tento záver, s ktorým nie je možné sa stotožniť, ovplyvnený neaplikovaním príslušných ustanovení spotrebiteľských zmlúv podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne neaplikovaním zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedli, že navrhovateľ pri uzatvorení revolvingovej zmluvy použil nekalú obchodnú praktiku, ktorá má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Vyslovili názor, že dodávateľ svojou nekalou obchodnou praktikou vnútil, resp. podsunul odporkyni ako spotrebiteľovi aj

iný právny úkon, než iba ten, ktorý bol v čase podpisu zmluvy vo sfére jej záujmu - poskytnutie úveru na kúpu tovaru. Spôsob, ktorým navrhovateľ ako poskytovateľ finančných služieb sa pokúšal uzatvoriť zmluvu o revolvingovom úvere, je možné považovať za zavádzanie spotrebiteľa. Nakoľko odporkyňa bola úverová karta zaslaná s ponukou čerpania finančných prostriedkov až po určitom časovom odstupe od uzatvorenia pôvodnej úverovej zmluvy na kúpu tovaru, nemožno usudzovať na danosť vôle spotrebiteľa k uzatvoreniu revolvingovej zmluvy a uzrokovanie s týmto právnym úkonom pri jeho podpise. Zastávali názor, že písomná forma danej zmluvy nebola dodržaná, k úverovým zmluvným podmienkam odporkyňa svojím podpisom nepristúpila, podmienky zmluvy, na ktoré spotrebiteľka pripojila svoj podpis, nie sú jasne a zreteľne uvedené na úverovej zmluve. Zotrvali na premlčaní nezaplateného zostatku poskytnutých finančných prostriedkov. Zhodne navrhli, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti zmenil tak, že návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietne a zaviazne navrhovateľa na náhradu trov konania, ktoré odporkyňa uplatnila celkom v sume 326,49 Eur a vedľajší účastník v sume 433,73 Eur.

Navrhovateľ sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

V posudzovanej veci okresný súd o návrhu navrhovateľa rozhodol tak, že odporkyňa uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 587,23 Eur a vo zvyšujúcej časti návrh zamietol. Nakoľko odvolanie smerovalo len proti výroku, ktorým bolo v časti návrhu navrhovateľa vyhovené, výrok, ktorým súd vo zvyšku návrh zamietol, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V danom prípade je nepochybné, že navrhovateľ ako veriteľ a odporkyňa ako dlžník uzavreli dňa 11.05.2009 úverovú zmluvu, ktorá je typovou spotrebiteľskou zmluvou, pre ktorú je typické, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou tento charakter zmluvy spíňa, pretože zmluva bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností úverové zmluvné podmienky spoločnosti I., ktoré odporkyňa ako spotrebiteľ ovplyvniť nemohla, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že navrhovateľ pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a odporkyňa v čase uzavretia zmluvy nekonala v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti.

Uzavretá úverová zmluva zo dňa 11.05.2009 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, uzavretá v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Odporkyňa zmluvu podpísala ako fyzická osoba. Právny vzťah medzi účastníkmi vyplýva z ust. § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Súd prvého stupňa konštatoval, že zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti, ustanovené v § 4 ods. 1 až 4 zákona o spotrebiteľských úveroch.

V posudzovanej veci odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa mal preukázané, že účastníci uzavreli zmluvu o úvere, predmetom ktorej bol spotrebiteľský úver v sume 215 Eur a v rovnakej listine sa účastníci dohodli, že uzatvoria aj zmluvu o revolvingovom úvere, na poklade ktorej navrhovateľ poskytne odporkyňu úver v podobe úverového rámca vo výške 497,91 Eur, ktorý bude možné navýšiť. V zmluve bolo dojednané, že úver je dlžník oprávnený čerpať prostredníctvom úverovej karty, zaslanej

mu navrhovateľom v prípade, ak si bude riadne plniť svoje záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy. Spolu s výzvou k aktivácii karty bol navrhovateľ povinný zaslať odporkyni aj metodickú príručku, obsahujúcu sadzobník poplatkov. Zmluva obsahuje dojednanie, že zmluva sa stáva platnou okamihom podpisu úverovej zmluvy a účinnou okamihom prvého čerpania peňažných prostriedkov prostredníctvom karty. V zmluve o poskytnutí revolvingového úveru II. je dohodnutý spôsob poskytnutia úveru formou kreditnej karty MasterCard s úverovým rámcom 497,71 Eur, ktorý bol splatný v splátkach vo výške určenej percentom z úveru, ktoré percento je určené v sadzobníku poplatkov. Neoddeliteľnou súčasťou uzavretej úverovej zmluvy boli úverové zmluvné podmienky spoločnosti I., ktoré podrobnejšie upravovali vzťah medzi účastníkmi tohto zmluvného vzťahu. Odporkyňa a vedľajší účastník podaným odvolaním zhodne ako v konaní pred súdom prvého stupňa spochybňovali danosť vôle odporkyne k uzatvoreniu úverovej zmluvy, resp. zmluvy o revolvingovom úvere.

Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa sa nestotožnil s obranou odporkyne, že nemala vôľu uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere. Aktiváciou úverovej karty totiž nepochybne prejavila svoju vôľu čerpať finančné prostriedky poskytnuté jej navrhovateľom na základe zmluvy o tomto revolvingovom úvere. Odporkyňa akceptovala jednotlivé ustanovenia zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru nielen podpísaním tejto zmluvy, ale aj tým, že úverovú kartu aktivovala a finančné prostriedky z poskytnutého revolvingového úveru čerpala, a to výberom sumy 330 Eur dňa 12.02.2010 a následne vyčerpala celkom sumu 1.208,24 Eur za obdobie do 25.02.2010. Zmluvné podmienky akceptovala aj tým, že čerpanú istinu splátkami splácala, celkom zaplatila sumu 601,01 Eur. Z poskytnutej úverovej istiny odporkyňa nezaplatila sumu 587,23 Eur. Vzhľadom na to, že odporkyňa úver riadne a včas nesplácala, navrhovateľ listom zo dňa 27.09.2011 odporkyni oznámil, že voči odporkyni uplatňuje právo na splatenie celého čerpaného úveru, a to v náväznosti na obsah úverových podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy.

Za daných okolností zhodne odvolací súd, ako aj prvostupňový súd, vyhodnotil obranu odporkyne, že dodávateľ odporkyni ako spotrebiteľovi vnútil, resp. podsunul iný právny úkon než iba ten, ktorý bol v čase podpisu zmluvy vo sfére jeho záujmu, ako nedôvodnú. Odporuje totiž racionálnej argumentácii odvolateľov, že zmluva o revolvingovom úvere bola odporkyni nanútená a spôsob, ktorým navrhovateľ ako poskytovateľ finančných služieb sa pokúsil zmluvu uzavrieť, je pre spotrebiteľa zavádzajúci, keď pred súdom prvého stupňa zástupca vedľajšieho účastníka a odporkyňa výslovne uviedli, že navrhovateľ by mal nárok len na vrátenie nezaplateného zostatku reálne poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré predstavovali platbu kreditnou kartou (vyplýva zo zápisnice zo dňa 09.09.2014). Je nepochybné, že posudzovaná zmluva bola dodávateľom vopred pripravená a spotrebiteľ nemal možnosť vplývať na jej obsah, čím možno konštatovať znevýhodnené postavenie spotrebiteľa ako jednej zmluvnej strany. Spotrebiteľ však mal možnosť zmluvu, vrátane vopred pripravených zmluvných podmienok, neprijat' alebo urobiť rozhodnutie, ktorým zmluvné podmienky prijme, zmluvu, vrátane úverových zmluvných podmienok (tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy) signuje, riadi sa podmienkami uzavretej zmluvy, aktivuje úverovú kartu, čerpá poskytnuté finančné prostriedky a čerpanú istinu spláca tak, ako tomu bolo v posudzovanej veci.

Podľa splátkového kalendára, predloženého navrhovateľom, je zřejmé, že odporkyňa neplnila svoje povinnosti zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru riadne a včas, preto navrhovateľ v súlade s úverovými podmienkami vyhlásil ku dňu 27.09.2011 splatnosť celého dlhu. Týmto dňom potom nastala zročnosť dlhu ako celku a navrhovateľ mohol svoj nárok na úhradu celého dlhu uplatniť na súde deň nasledujúci, t. j. 30.09.2011, ktorým dňom začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba podľa § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka. Návrh na začatie konania bol podaný 20.02.2014, a to v rámci plynutia premlčacej doby, preto námietka premlčania nebola dôvodná.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola odporkyni uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 587,23 Eur, ako vecne správny potvrdil.

Nakoľko navrhovateľ a odporkyňa, resp. vedľajší účastník na strane odporkyne mali v konaní úspech len čiastočný, postupoval súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov

nemá na náhradu trov právo. V súlade s týmto zákonným ustanovením dôvodne vyslovil, že navrhovateľ, odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne nemá právo na náhradu trov konania.

V odvolacom konaní mal úspech navrhovateľ, ktorý náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, preto odvolací súd v súlade s ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p. rozhodol tak, že navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.